

พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น จังหวัดกำแพงเพชร Smoking Behavior of Adolescents Kamphaengphet

วันดี ราชทรัพย์¹ น้าเพชร ประพตฤทัย² อมรรัตน์ ทองพิจิตร³ และพิมลพรรณ ดีเมฆ⁴
Wandee Ratchasap¹, Namphet Praphuetthoi², Amonrat Thongphichit³
and Pimonpun Deemek⁴

^{1,2,3}นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

⁴อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นวัยรุ่น อายุ 15 - 24 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคใต้พณิชยการและเทคโนโลยีจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคใต้พณิชยการและเทคโนโลยีจังหวัดกำแพงเพชร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ จำนวน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงจำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 63.59 รองลงมาคือมีความรู้ในระดับปานกลางจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 35.94 และมีความรู้ อยู่ในระดับต่ำจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.47

2. ด้านทัศนคติของวัยรุ่นเกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่มีทัศนคติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 3.10

3. ด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคใต้พณิชยการและเทคโนโลยีจังหวัดกำแพงเพชร นักศึกษาส่วนใหญ่เคยลองสูบบุหรี่แต่ปัจจุบันไม่สูบแล้วจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 46.08 แต่ยังมีบางส่วนที่ปัจจุบันยังคงสูบบุหรี่อยู่จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 เริ่มสูบบุหรี่อายุเฉลี่ย 14.98 ปี โดยสาเหตุหรือแรงจูงใจในการสูบบุหรี่มาจากอยากรู้อยากลองจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 53.95 ส่วนใหญ่สูบบุหรี่ยี่ห้อกรองทิพย์จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 28.52 ซื้อมือจากร้านสะดวกซื้อ จำนวน 92คน คิดเป็นร้อยละ 42.40 มีค่าเฉลี่ยในการซื้อบุหรี่ต่อวันคือ 40.68 บาท สูบบุหรี่เฉลี่ยวันละ 3.59 มวน มักจะสูบเป็นบางโอกาส จำนวน 90 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.47 และช่วงเวลาในการสูบ มักสูบบุหรี่ขณะเข้าห้องน้ำจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 41.01 โดยส่วนใหญ่สูบบุหรี่ในบริเวณวิทยาลัยจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.41 เมื่อได้สูบบุหรี่แล้วจะมีความรู้สึกผ่อนคลาย จำนวน 65 คนและเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่มักมีอาการหงุดหงิดจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 59.21

คำสำคัญ: ทศนคติ / พฤติกรรมการสูบบุหรี่ / อันตรายของบุหรี่

Abstract

The objectives of the study was to study knowledge attitude and smoking behavior of Kamphaengphet the samples used in the study were 15 - 24 year olds. Studying there were 217 persons at pakdee college of commerce and technology vocational college Kamphaengphet the research instruments were a knowledge questionnaire smoking attitude and behavior of students at pakdee college of commerce and technology vocational college Kamphaengphet the statistics used for data analysis are number and percentage.

The results of the study showed that

1. Regarding knowledge about cigarette danger in general, a high level of 138 people, representing 63.59%, followed by a moderate level of 78 people, representing 35.94% and a low level of knowledge. Number 1 person, representing 0.47 percent

2. Regarding the attitudes of adolescents about the dangers of smoking, their attitudes in overall were at the level of Moderate average 3.10

3. Smoking behavior of students pakdee college of commerce and tachnologe vocational college Kamphaengphet Most of the students have tried to smoke, but now do not smoke, a total of 100 people, representing 46.08%, but there are still some who still smoke, 52 people, accounting for 3.96%, started to smoke, the average age is 14.98 years by cause or force The motivation for smoking comes from curiosity, 63 people, representing 53.95%, most of them smoking 65 brands of Filter Thip, representing 28.52%. The number of smokers buying from 92 convenience stores is 42.40%. The average daily buying price is 40.68 baht. The average smoking period is 3.59 cigarettes per day. Occasionally, 90 smokers are accounted for 41.47%. Pumping time Most of them smoked while going to the bathroom, with 89 people accounting for 41.01%, most of them smoking in the college area, 66 people accounting for 30.41%. After smoking, there will be a feeling of relaxation for 65 people and when not smoking. There are 90 people with irritability, representing 59.21 percent.

Keyword: Attitude / Smoking behavior / Dangers of cigarettes

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุหรี่เป็นสิ่งเสพติดอย่างอ่อนที่ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศแต่บุหรี่ยังถือว่าเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดโรคร้ายแรงหลายอย่างของระบบทางเดินหายใจ หัวใจ และระบบหมุนเวียนโลหิต พิษของบุหรี่ยังเป็นฤทธิ์ผสมของสารพิษต่างๆ ในควันบุหรี่ยิ่งสุดคมเข้าทางปาก และจมูก คนที่ติดบุหรี่ยังมีโอกาสเป็นมะเร็งที่ปอด ปาก คอ มะเร็งปากมดลูก หรือที่ตับอ่อน เสี่ยงต่อการเป็นโรคหัวใจมากกว่าคนที่ไม่สูบบุหรี่ และอาจมีอันตรายต่อทารกในครรภ์ (ณรงค์ศรีรัตน์ นาคินทร์, 2537, หน้า 15-19 และ รัชตะ รัชตะนาวิน, 2558)

การสูบบุหรี่เป็นปัญหาสำคัญของบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเยาวชน ซึ่งอยู่ในวัยกำลังศึกษาเล่าเรียนซึ่งการสูบบุหรี่เป็นปัญหาด้านสาธารณสุข เกี่ยวกับผลเสียต่อสุขภาพ สถิติการสูบบุหรี่ ของโลกมีผู้สูบบุหรี่ประมาณ 1,100 ล้านคน เสียชีวิตจากโรคที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ปีละประมาณ 6 ล้านคน เช่น มะเร็งปอด มะเร็งหลอดอาหาร มะเร็งช่องปากและคอ มะเร็งปากมดลูก เป็นต้น โดยส่วนใหญ่เสียชีวิตจากโรคมะเร็งปอด ร้อยละ 90 ผู้ที่ไม่ได้สูบบุหรี่แต่เสียชีวิต จากการสูดควันบุหรี่ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (รัชตะ รัชตะนาวิน, 2558) จากผลวิจัยในอาเซียน พบว่า สถานการณ์ผู้สูบบุหรี่ ของคนไทยพบว่ามีอัตราสูงเป็นอันดับที่ 3 ของอาเซียน อัตราการสูบบุหรี่ของชายไทยอยู่ที่ร้อยละ 20.00 ส่วนอัตราการสูบบุหรี่ของหญิงไทย ร้อยละ 3.80 (ศิริวรรณ พิทยรังสฤษฏ์, 2558) ผลสำรวจสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ.2560 พบว่า ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป เป็นผู้สูบบุหรี่ 10.70 ล้านคน (ร้อยละ 19.10) อัตราการบริโภคยาสูบตามกลุ่มอายุ 15-18 ปีเท่ากับร้อยละ 7.80 อัตราการสูบบุหรี่มีแนวโน้มลดลง จากร้อยละ 19.85 เป็น ร้อยละ 19.08 ยกเว้นกลุ่มอายุ 19-24 ปี จากปี พ.ศ. 2534 - 2560 อัตราการบริโภคยาสูบของประชากรเพศชายมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงน้อยกว่าเพศหญิง คือ ร้อยละ 36.42 และร้อยละ 66.00 ตามลำดับ

จากการสำรวจในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่าจังหวัดกำแพงเพชรในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งมีอัตราการสูบบุหรี่สูงเป็นลำดับ 1 ของภาคเหนือร้อยละ 21.37 รองลงมาคือ จังหวัดลำพูน ร้อยละ 20.81 จังหวัดตาก ร้อยละ 20.53 จังหวัดเพชรบูรณ์ ร้อยละ 20.06 และจังหวัดสุโขทัย ร้อยละ 18.31 ตามลำดับ (รายงานสถิติการบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2560) ซึ่งผลกระทบของการสูบบุหรี่ต่อสุขภาพร่างกาย ดังนี้ ผลกระทบระยะสั้น เช่น ประสาทสัมผัสของการรับรู้กลิ่นและรส จะทำหน้าที่ได้ลดลง หัวใจเต้นเร็วขึ้น และความดันโลหิตสูงขึ้น เป็นต้น และผลกระทบระยะยาว เช่น โรคมะเร็งปอด และมะเร็งในส่วนต่างๆ ของร่างกาย โรคเส้นเลือดหัวใจตีบ และโรคหัวใจขาดเลือดมีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการ หัวใจวาย เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัยที่มีปัจจัยที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นเริ่มสูบบุหรี่มีหลายปัจจัย เช่น ความอยากลองร้อยละ 38.40 เริ่มสูบบุหรี่เพราะความอยากลองซึ่งเป็นธรรมชาติของวัยรุ่นที่ความอยากลองเป็นเรื่องที่ท้าทายน่าตื่นเต้นและสนุกสนาน ถึงแม้จะทราบว่าการสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ไม่ดีต่อสุขภาพก็ตาม บางคนมีเจตคติที่ว่าถ้าไม่สูบบุหรี่จะเข้ากับเพื่อนไม่ได้ เพื่อนจะไม่ยอมรับเข้ากลุ่มและหลายคนไม่กล้าเลิกสูบบุหรี่เพราะกลัวเพื่อนจะล้อเลียน การสูบบุหรี่

เพราะสูบบุหรี่ตามอย่างคนในบ้านร้อยละ 13.40 เมื่อมีคนในบ้าน ไม่ว่าจะบิดา มารดา หรือญาติพี่น้อง ซึ่งอยู่บ้านเดียวกันสูบบุหรี่หลายคนมักจะสูบบุหรี่ตามเพราะเห็นการสูบบุหรี่ในบ้านมาแต่เด็กจึงคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา อีกทั้งสื่อโฆษณาต่างๆ ทั้งทางตรง และทางอ้อมล้วนมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตคนอย่างมาก สามารถก่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะเชื่อและนิยมชมชอบในผลิตภัณฑ์ที่โฆษณา ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายห้ามการโฆษณาบุหรี่แต่บางประเทศที่ไม่มีกฎหมายห้ามก็มีการโฆษณาทุกรูปแบบ (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2560) และเนื่องจากวัยนี้เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับโดยเฉพาอย่างยิ่งวัยรุ่นตอนกลางอายุ 13 - 15 ปี ที่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ที่มีลักษณะแปรปรวนบางครั้งประสบกับความเครียด และไม่สามารถจัดการด้วยตนเองได้จึงหันไปสูบบุหรี่เพื่อลดความเครียดของตนเองอีกทั้งมีความเชื่อที่ผิด เช่น สูบแล้วเท่ สูบแล้วไม่ติดช่วยดึงดูด ความสนใจจากเพศตรงข้าม ทำให้มีสมาธิมีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น สามารถลดความวิตกกังวล เป็นต้น จึงทำให้วัยรุ่นเริ่มต้นทดลองสูบบุหรี่จนกลายเป็น ผู้เสพติดบุหรี่ในที่สุด (ฉันทนา แรงสิงห์, 2556)

จากสถิติและข้อมูลที่กล่าวไปข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น จังหวัดกำแพงเพชร เนื่องจากวัยรุ่นนั้นมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมมีพัฒนาการด้านอารมณ์ที่มีลักษณะแปรปรวนหรือมีความเครียดไม่สามารถจัดการด้วยตนเองได้จึงหันไปสูบบุหรี่เพื่อลดความเครียดและมีความเชื่อที่ผิด ส่งผลให้สถิติการสูบบุหรี่สูงขึ้นดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อนำผลการศึกษา ที่ได้เป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันการสูบบุหรี่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ของวัยรุ่น จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นจังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรวัยรุ่น อายุ 15-24 ปี วิทยาลัยอาชีวศึกษามัธยมศึกษาและเทคโนโลยีจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 499 คน (รายงานคุณภาพการศึกษา, 2559)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษามัธยมศึกษา และเทคโนโลยี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (ธีรวิมล เอกกุล, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน และทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระหว่างเดือน ธันวาคม 2561 – มีนาคม 2562

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น

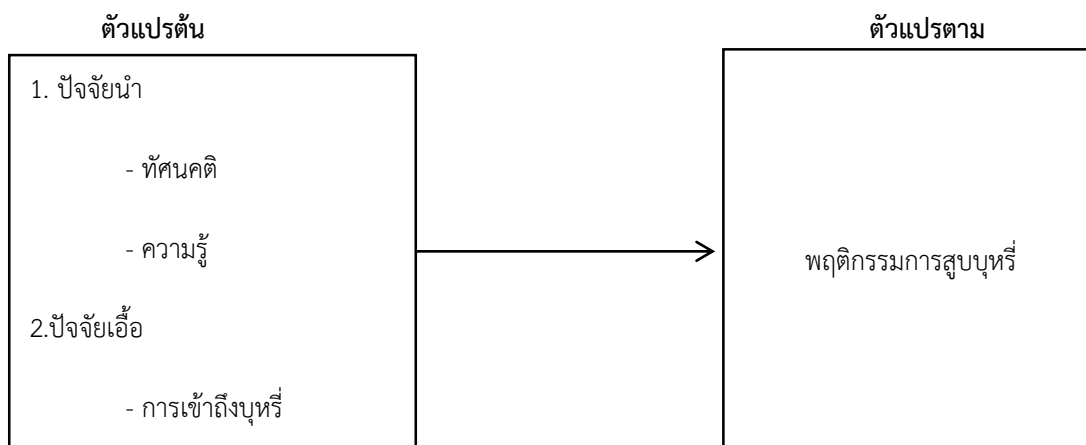
1. ปัจจัยนำ
ทัศนคติ
ความรู้
2. ปัจจัยเอื้อ
การเข้าถึงบุหรี่
3. ปัจจัยเสริม
พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนในครอบครัวและคนรอบข้าง

ตัวแปรตาม

พฤติกรรมการสูบบุหรี่

กรอบแนวคิดของวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดของวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นนงจังหวัดกำแพงเพชร ในการดำเนินงานวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากร

ประชากรวัยรุ่นนง อายุ 15-24 ปี วิทยาลัยอาชีวศึกษาภัคดิพนชยการและเทคโนโลยีจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 499 คน (รายงานคุณภาพการศึกษา, 2559)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาภัคดิพนชยการ และเทคโนโลยีตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอแกน (ธีรฐติ เอกะกุล, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน และทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ ได้ทำแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเช็คลิสต์ (Checklist) และเติมคำตอบ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อสัปดาห์ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ในครอบครัวและคนรอบข้าง การได้รับความรู้เรื่องบุหรื ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ทักษะคิดเกี่ยวกับอันตรายของบุหรื ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่งเห็นด้วย ไม่น่ใจ ไม่น่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 20 ข้อ เป็นข้อความเชิงบวก (Positive Content) 7 ข้อ ได้แก่ 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 16, 17, 19 และ 20 ข้อความเชิงลบ (Negative Content) 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 8, 9, 11, 14, 15 และ 18 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องเลือกตอบคำถามแต่ละข้อเพียง 1 คำตอบเท่านั้น คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับบุหรีจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับคะแนน (บุหรีชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ทัศนคติระดับต่ำมาก
- คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ทัศนคติระดับต่ำ
- คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ทัศนคติระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ทัศนคติระดับสูง
- คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ทัศนคติระดับสูงมาก

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับบุหรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือกตอบ ก ข ค ง ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน ประกอบไปด้วยข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ โดยมีค่าคะแนน 1-15 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (พรเทพ ล้อมพรม, 2552)

- ความรู้ระดับต่ำ ค่าคะแนนระหว่างร้อยละ 0-33.33 (1-5 คะแนน)
- ความรู้ปานกลาง ค่าคะแนนระหว่างร้อยละ 33.33-66.66 (6-10 คะแนน)
- ความรู้ระดับสูง ค่าคะแนนระหว่างร้อยละ 66.66-100 (11-15 คะแนน)

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการสูบบุหรีของวัยรุ่น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเช็คลิสต์ (Checklist) และเติมคำตอบ ได้แก่ ช่วงอายุที่เริ่มสูบบุหรี สาเหตุของการสูบบุหรี ความรู้สึกเมื่อสูบบุหรี ประเภทบุหรีที่สูบ จำนวนบุหรีที่สูบแต่ละวัน ลักษณะการสูบบุหรี สถานที่ สูบบุหรี แหล่งการซื้อบุหรี ค่าใช้จ่ายในการซื้อบุหรี ความรู้สึกที่ได้เห็นรูปภาพบนซองบุหรี โอกาสในการสูบบุหรีที่เพิ่มขึ้น อาการเมื่อไม่ได้สูบบุหรี ความต้องการเลิกบุหรี ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 13 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วางแผนงาน ติดต่อประสานงานพื้นที่และจัดเตรียมเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ให้จำนวนเพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง
2. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้เก็บข้อมูลแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม และรอรับกลับจำนวนแบบสอบถาม 217 ชุด ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์
3. ตรวจสอบความครบถ้วนของการตอบแบบสอบถาม
4. รวบรวมเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

คณะผู้วิจัยได้มีการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างโดยชี้แจงรายละเอียดครอบคลุมข้อมูลต่อไปนี้ วัตถุประสงค์และประโยชน์จากการวิจัย ไม่มีการระบุชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามในแบบสอบถาม การเก็บรักษาความลับ การนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม สิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย หรือสิทธิในการออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้แบบสอบถามและข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 1 ปี ภายหลังจากที่ผลการวิจัยเผยแพร่แล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (STATISTICS PACKAGE FOR THE SOCIAL SCIENCES) ที่มีการใช้สถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ (Percentage)
4. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวน (n=217)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	146	67.30
หญิง	71	32.70
อายุ		
15 – 19 ปี	160	73.70
20 – 24 ปี	57	26.30
Mean = 18.33 ปี, Minimum = 15 ปี, Maximum = 22 ปี		
สาขาวิชา		
บัญชี	43	19.81
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	69	31.80
ธุรกิจค้าปลีก	43	19.81
ยานยนต์	30	13.82
สะดวกซื้อ	14	6.46
ธุรกิจอาหารและภัตตาคาร	9	4.15
เทคนิคเครื่องกลการเกษตร	9	4.15
ระดับการศึกษา		
ปวช.1	21	9.70
ปวช.2	53	24.40
ปวช.3	46	21.20
ปวส.1	38	17.50
ปวส.2	59	27.20
ผลการเรียนเฉลี่ย		
1.01-2.00	6	2.80
2.01-3.00	128	59.00
3.01-4.00	83	38.20
Mean = 2.89 , Minimum = 1.00 , Maximum = 4.00		

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวน (n=217)	ร้อยละ
รายได้ต่อสัปดาห์		
1-200 บาท	1	0.50
201-400 บาท	25	11.50
401-600 บาท	117	53.90
601-800 บาท	47	21.70
801-1,000 บาท	27	12.40
Mean = 615.12 , Minimum = 1 , Maximum = 1,000		
การสูบบุหรี่ของคนในครอบครัวและคนรอบข้าง		
ไม่มี	141	65.30
มี	74	34.30
- บิดา	42	56.76
- พี่ชาย	20	27.03
- อา	8	10.81
- น้ำ	4	5.40
การได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องบุหรี่		
ไม่เคย	86	39.60
เคย	131	60.40
แหล่งที่ได้รับความรู้		
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	27	12.40
สื่อสังคมออนไลน์	64	29.60
โทรทัศน์	40	18.40

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ภัคดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี จังหวัดกำแพงเพชรมีอายุเฉลี่ยที่ 18.33 ปี อยู่ระหว่างอายุ 15 - 19 ปี กำลังศึกษา ปวส. ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภัคดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี จังหวัดกำแพงเพชร ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.89 ส่วนมากอยู่ในช่วง 1.00 - 4.00 รายได้ต่อสัปดาห์เฉลี่ย 615.12 บาท มากที่สุดอยู่ในช่วง 401 - 600 บาท ส่วนใหญ่ไม่มีคนในครอบครัวและคนรอบข้างสูบบุหรี่และส่วนใหญ่ เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องบุหรี่จากสื่อสังคมออนไลน์

ข้อมูลพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ การสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาภัคดีพัฒนวิชาการ และเทคโนโลยี จังหวัดกำแพงเพชร

ข้อมูลด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น	จำนวน (n=217)	ร้อยละ
นักศึกษาเคยสูบบุหรี่ หรือทดลองสูบบุหรี่		
ไม่เคยสูบบุหรี่	65	30.00
เคยแค่ลองสูบ แต่ปัจจุบันไม่ได้สูบ	100	46.10
ปัจจุบันสูบบุหรี่อยู่	52	23.90
ช่วงอายุที่เริ่มสูบบุหรี่		
10 - 14 ปี	35	46.10
15 - 19 ปี	117	53.90
Mean = 14.98 ปี, Minimum = 11 ปี, Maximum = 18 ปี		

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ การสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษารัถภัฏกำแพงเพชร และเทคโนโลยี จังหวัดกำแพงเพชร (ต่อ)

ข้อมูลด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น	จำนวน (n=217)	ร้อยละ
สาเหตุหรือแรงจูงใจในการสูบบุหรี่		
ความเครียด/วิตก	12	5.53
เพื่อนชวน/เลียนแบบเพื่อน	40	18.41
เพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่	10	4.61
อยากรู้อยากลอง	63	53.95
เพื่อการเข้าสังคม	25	16.20
เพื่อสร้างความมั่นใจ	2	1.30
ยี่ห้อบุหรี่ที่สูบ		
กรองทิพย์	65	42.76
สายฝน	21	13.81
วันเดอร์เซียว	47	30.92
วันเดอร์แดง	19	12.50
ยาเส้นแบบมวนเอง	3	0.01
จำนวนมวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวัน		
1 - 3 มวน	81	37.30
4 - 6 มวน	133	61.30
7 - 9 มวน	3	1.40
Mean = 3.59 มวน, Minimum = 1 มวน, Maximum = 7 มวน		
ความถี่ในการสูบบุหรี่		
สูบทุกวัน	43	28.28
สูบ 2-3 วันต่อครั้ง	19	8.55
สูบบางโอกาส	90	59.21
ช่วงเวลาที่สูบบุหรี่		
หลังรับประทานอาหาร	36	23.68
ขณะเข้าห้องน้ำ	89	58.55
หลังตื่นนอน	3	1.97
ขณะที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	23	15.13
อื่นๆ	1	0.67
สถานที่สูบบุหรี่		
วิทยาลัย	66	43.42
หอพัก	62	40.78
สวนสาธารณะ	20	13.16
เขตสูบบุหรี่	2	1.32
อื่นๆ	2	1.32
ความรู้สึกเมื่อสูบบุหรี่		
ผ่อนคลาย	65	42.76
อารมณ์ดี	49	32.24
กะชุ่มกะขวย	26	17.12
คลายกังวล	12	7.88

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละ การสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษารักดีพิชยการ และเทคโนโลยี
จังหวัดกำแพงเพชร (ต่อ)

ข้อมูลด้านพฤติกรรมกาสูบหรี่ของวัยรุ่น	จำนวน (n=217)	ร้อยละ
อาการเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่		
หงุดหงิด	90	59.21
เครียด	22	14.47
กระวนกระวาย	28	18.42
อื่นๆ	12	7.90
แหล่งการซื้อบุหรี่		
ร้านสะดวกซื้อ	92	42.40
ร้านขายของชำ	50	23.00
แผงลอย	10	4.60
ค่าใช้จ่ายในการซื้อบุหรี่เฉลี่ยต่อวัน		
1-30 บาท	55	25.30
31-60 บาท	158	72.90
61-90 บาท	4	1.80
Mean = 40.68 บาท , Minimum = 20 บาท , Maximum= 90 บาท		

จากตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละ การสูบบุหรี่ของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษารักดีพิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดกำแพงเพชรส่วนใหญ่เคยลองสูบ แต่ปัจจุบันไม่ได้สูบแล้ว จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 ส่วนใหญ่เริ่มสูบบุหรี่ช่วงอายุ 15 - 19 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 โดยสาเหตุหรือแรงจูงใจในการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมากจากอยากรู้อยากลอง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 53.95 ส่วนใหญ่สูบบุหรี่ยี่ห้อกรองทิพย์มากที่สุด จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 28.52 ซึ่งค่าเฉลี่ยที่สูบต่อวันมากที่สุด คือ 4 - 6 มวน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 61.30 โดยส่วนใหญ่สูบบุหรี่เป็นบางโอกาสเท่านั้น จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 41.47 ซึ่งจะสูบบุหรี่มากในขณะที่เข้าห้องน้ำ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 41.01 มักจะสูบบุหรี่ในบริเวณวิทยาลัย จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.41 ผู้ที่สูบบุหรี่มีความรู้สึกผ่อนคลายเมื่อได้สูบบุหรี่ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 29.95 และมักจะมีอาการหงุดหงิดเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 59.21 โดยซื้อบุหรี่จากร้านสะดวกซื้อ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40 มีค่าใช้จ่ายในการซื้อบุหรี่เฉลี่ยต่อวันคือ 40.68 บาท มีค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ 90 บาท และต่ำสุดคือ 20 บาท

ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับบุหรี่

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับบุหรี่

ระดับความรู้	จำนวน (n=217)	ร้อยละ
มีความรู้ในระดับต่ำ	1	0.47
มีความรู้ในระดับปานกลาง	78	35.94
มีความรู้ในระดับสูง	138	63.59

จากตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 63.59 รองลงมา มีความรู้ในระดับปานกลาง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 35.94 และมีความรู้ในระดับต่ำ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.47 ตามลำดับ

ข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลด้านทัศนคติของวัยรุ่นเกี่ยวกับอันตรายของบุหรี

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับทัศนคติ
1. บุหรีเป็นสิ่งเสพติด ทำลายสุขภาพ และเสียบุคลิกภาพ	1.48	0.91	ต่ำมาก
2. การสูบบุหรีเป็นพฤติกรรมปกติของมนุษย์	2.90	0.95	ปานกลาง
3. การสูบบุหรีช่วยคลายความเครียดลงได้	2.86	0.72	ปานกลาง
4. คนที่ไม่สูบบุหรี จัดเป็นคนที่ยุติธรรมในสังคมปัจจุบัน	3.26	0.75	ปานกลาง
5. การสูบบุหรีทำให้เพื่อนหรือคนรอบข้างรังเกียจและไม่อยากเข้าใกล้	3.49	0.84	ปานกลาง
6. คนที่ติดบุหรี คือคนที่มีจิตใจอ่อนแอ	2.70	0.71	ปานกลาง
7. การสูบบุหรี ทำให้มีกลิ่นตัวแรงและมีกลิ่นปากมากขึ้นกว่าคนปกติ	3.80	0.79	สูง
8. นักเรียนรู้สึกไร้ค่าและรังเกียจเมื่อต้องอยู่ใกล้คนที่สูบบุหรี	2.25	0.88	ต่ำ
9. คนที่สูบบุหรีจะเข้าสังคมได้ง่าย และมีเพื่อนมาก	3.41	1.12	ปานกลาง
10. การสูบบุหรีช่วยให้มีสมาธิมากขึ้น และรอบคอบมากขึ้น	2.46	1.11	ต่ำ
11. คนที่สูบบุหรีส่วนใหญ่ จะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง	2.97	1.05	ปานกลาง
12. การสูบบุหรีในปริมาณที่พอเหมาะไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	2.41	1.20	ต่ำ
13. การสูบบุหรีเป็นการเพิ่มโอกาสเสี่ยงที่จะลงยาเสพติดชนิดอื่น	4.08	1.12	สูง
14. การเลิกสูบบุหรีจะช่วยให้สุขภาพดีขึ้น	1.75	0.99	ต่ำ
15. นักเรียนเห็นด้วยกับการห้ามโฆษณาเกี่ยวกับบุหรี	1.87	1.08	ต่ำ
16. ผู้ชายและผู้หญิงที่สูบบุหรีเป็นพฤติกรรมไม่เหมาะสม	4.07	1.03	สูง
17. การสูบบุหรีเป็นพฤติกรรมที่ไม่น่าเลียนแบบ	4.24	0.89	สูง
18. ถ้านักเรียนอยู่ในกลุ่มที่สูบบุหรี นักเรียนจำเป็นต้องสูบบุหรี	3.41	1.39	ปานกลาง
19. การสูบบุหรีทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคที่มีสาเหตุจาก การสูบบุหรีโดยไม่จำเป็น	4.29	0.96	สูง
20. ครอบครัวมีส่วนสำคัญต่อการเลิกสูบบุหรี	4.40	0.78	สูง
รวม	3.10	0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลด้านทัศนคติของวัยรุ่นเกี่ยวกับอันตรายของบุหรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีทัศนคติภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติส่วนใหญ่ที่ว่าบุหรีเป็นสิ่งเสพติด ทำลายสุขภาพ และเสียบุคลิกภาพในระดับต่ำมาก มีค่าเฉลี่ย 1.48 รองลงมาการเลิกสูบบุหรีจะช่วยให้สุขภาพดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 1.75 และนักศึกษาเห็นด้วยกับการห้ามโฆษณาเกี่ยวกับบุหรี มีค่าเฉลี่ย 1.87 ตามลำดับ ซึ่งจากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับอันตรายของการสูบบุหรีในระดับที่ต่ำ ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาไม่คำนึงถึงอันตรายของการสูบบุหรีที่ส่งผลต่อสุขภาพและคนรอบข้าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยที่นำเสนอข้างต้น ประเด็นสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรมการสูบบุหรีของวัยรุ่นจังหวัดกำแพงเพชร สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับบุหรีของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษารักษาดินแดนและเทคโนโลยี จังหวัดกำแพงเพชร มีความรู้เกี่ยวกับบุหรีในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับอันตรายของบุหรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการ สืบสำราญ (2560) ศึกษาความรู้ ทัศนคติต่ออันตรายของการสูบบุหรีกับการสูบบุหรีของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย : กรณีศึกษาอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาสูบบุหรี และมีความรู้เกี่ยวกับบุหรีอยู่ในระดับที่ดีมาก เนื่องจากวัยรุ่นมีสติปัญญาจะพัฒนาสูงขึ้น มี

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ สิ่งต่างๆได้มากขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับ ปรีวัตร ปาโส (2560) ศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักกีฬามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่านักกีฬาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ อยู่ในระดับสูง เนื่องจากวัยนี้จะเริ่มแสดงออกถึงสิ่งที่ตนเองชอบสิ่งที่ตนเองถนัด ซึ่งจะแสดงถึงความเป็นตัวตนของเขาที่โดดเด่น ได้แก่ วิชาที่เขาชอบเรียน กีฬาที่ชอบเล่น สอดคล้องกับ อภารัตน์ อิงคภากร (2557) ศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม การสูบบุหรี่ ของนิสิตชาย ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการศึกษา พบว่า นิสิตชายระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่อยู่ในระดับที่สูง เนื่องจากวัยนี้ มีความสามารถทางสติปัญญาได้เหมือนผู้ใหญ่ แต่ในช่วงระหว่างวัยรุ่นนี้ยังอาจขาดความยั้งคิด มีความหุนหันพลันแล่นขาดการไตร่ตรองให้รอบคอบความคิดเกี่ยวกับตนเอง

2. พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพิณชัยการและเทคโนโลยี จังหวัดกำแพงเพชร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกในช่วงอายุ 15 - 19 ปี ซึ่งค่าเฉลี่ยที่สูบท่อวันมากที่สุดคือ 4 - 6 มวน โดยสาเหตุหรือแรงจูงใจในการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมาจากรู้ อยากรอง เพื่อนชวน/เลียนแบบเพื่อน เนื่องจากวัยนี้ต้องการเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนอย่างมาก การได้รับการยอมรับจะช่วยให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย โดยจากการตอบแบบสอบถามผู้ที่สูบบุหรี่มีความรู้สึกเมื่อได้สูบบุหรี่แล้วจะผ่อนคลาย โดยส่วนใหญ่สูบบุหรี่ เป็นบางโอกาสเท่านั้น ซึ่งมีข้อมูลการซื้อบุหรี่จากร้านสะดวกซื้อ และสูบบุหรี่ในบริเวณวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับ นิยม จันทร์นวล และพลากร สืบสำราญ (2559) ศึกษาสถานการณ์ การสูบบุหรี่ของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผลการศึกษา พบว่านักศึกษสูบบุหรี่ร้อยละ 11.5 สูบบุหรี่ครั้งแรกอายุเฉลี่ย 16.6 ปี สูบบุหรี่เฉลี่ยวันละ 7 มวนเนื่องจากวัยนี้จะมีการเปลี่ยนด้านอารมณ์และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับสุริยะ จันทร์สุข (2559) ศึกษาปัจจัยและพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพ และบริหารธุรกิจ ผลการศึกษา พบว่าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 17 - 19 ปี ส่วนใหญ่ที่สูบบุหรี่เป็นกลุ่มของนักศึกษาชาย ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช. 2 เนื่องจากวัยนี้จะมีความเป็นตัวของตัวเอง วัยนี้จะรักอิสระ เสรีภาพ ไม่ค่อยชอบอยู่ในกฎเกณฑ์กติกาใดๆ เชื่อความคิดตนเอง และมักจะถูกชักชวนโดยกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับอภารัตน์ อิงคภากร (2557) ศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตชาย ระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต บางเขน ผลการศึกษา พบว่าสาเหตุของการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากความเครียด ความถี่ในการสูบบุหรี่ คือ สูบบางโอกาส สถานที่ในการสูบบุหรี่ พบว่าไม่เลือกสถานที่แล้วแต่โอกาส ปริมาณการสูบบุหรี่คือ สูบในจำนวน 1 - 5 มวนต่อวัน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยถูกชักชวนให้สูบบุหรี่ สอดคล้องกับ ชลลดา ไชยกุลวัฒนา และคณะ (2557) ศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ ของวัยรุ่นตอนต้นจังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการสูบบุหรี่ อายุที่กลุ่มตัวอย่างเริ่มสูบบุหรี่คือ 13 ปี เหตุผลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง สูบบุหรี่ คือ อยากรอง รองลงมา คือ ลดความเครียด และตามเพื่อนตามลำดับ สอดคล้องกับณัฐพัฒน์ ชยาวิวัฒนาวงศ์ (2556) ศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาชายมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ผลการศึกษา พบว่าพฤติกรรมการสูบบุหรี่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีสาเหตุการเริ่มต้นการสูบบุหรี่ คือ การทำตามเพื่อนในกลุ่ม ส่วนสาเหตุรองลงมา คือ เกิดความเครียดจึงหาทางระบายความเครียด สอดคล้องกับชนิษฐ์ชา บุญเสริมและคณะ (2555) ศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในจังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษา พบว่าเยาวชนเคยลองสูบบุหรี่ และยังคงสูบบุหรี่ในปัจจุบัน ซึ่งจะสูบบุหรี่ทุกวัน สูบวันละ 6 - 10 มวน และซื้อจากร้านสะดวกซื้อ และสอดคล้องกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2555) การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ พบว่าประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป เป็นผู้ที่สูบบุหรี่ 11.5 ล้านคน เป็นผู้สูบบุหรี่เป็นประจำ สูบนานๆ ครั้ง ซึ่งอัตราการสูบบุหรี่ของประชาชนอายุ 15 ปี ขึ้นไปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่า ปี 2552 จากร้อยละ 18.1 เป็นร้อยละ 18.4 โดยผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำโดยเฉลี่ยเริ่มสูบตั้งแต่อายุ 17 ปี ในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15 - 24 ปี เริ่มสูบตั้งแต่อายุเฉลี่ย 16 ปี เนื่องจากวัยนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาการทางจิตใจ พัฒนาการทางสังคม และพัฒนาการของวัยรุ่นแต่ละช่วงอายุ

3. ทักษะเกี่ยวกับบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพิณชัยการและเทคโนโลยี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า มีทัศนคติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 3.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติ ส่วนใหญ่ที่ว้าบุหรี่เป็นสิ่งเสพติด ทำลายสุขภาพ และเสียบุคลิกภาพในระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ย 1.48 รองลงมา การเลิกสูบบุหรี่จะช่วยให้สุขภาพดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 1.75 และนักศึกษาเห็นด้วยกับการห้ามโฆษณาเกี่ยวกับบุหรี่ มีค่าเฉลี่ย 1.87 ตามลำดับซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีทัศนคติในระดับที่ต่ำเกี่ยวกับอันตรายของการสูบบุหรี่ ซึ่ง

แตกต่างกันบนทรี สัจจารธรรม (2556) ศึกษาทัศนคติการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ผลการศึกษาพบว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติที่ต่อการไม่สูบบุหรี่ อยู่ในระดับปานกลาง แตกต่างกับ วิไลวรรณ วิริยะไชโย (2555) ศึกษาทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในเรื่องการสูบบุหรี่ในระดับปานกลาง และการสูบบุหรี่ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพและต่อครอบครัว ช่าง วยรุ่นที่สูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง และไม่น่าเลียนแบบ แตกต่างกับอนันต์ ไชยกุลวัฒนา (2560) ศึกษาความรู้ ทัศนคติต่ออันตรายของการสูบบุหรี่กับการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย : กรณีศึกษาอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ผลการศึกษา พบว่า มีทัศนคติต่ออันตรายของการสูบบุหรี่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแตกต่างกับ ศิวช ฐิตมงคล (2559) ศึกษาความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของเด็กมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตสุขภาพที่ 6 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. วิทยาลัยควรสนับสนุนให้นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคพิเศษและการและเทคโนโลยีจังหวัดกำแพงเพชร มีส่วนร่วมคิดและจัดกิจกรรม รมรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ในรูปแบบเชิงสร้างสรรค์ ผ่านกลุ่มเพื่อน เช่น การจัดค่าย อาสา ฯ การจัดทำสื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสารพิษในบุหรี่
2. นักศึกษามีทัศนคติในระดับที่ต่ำมากเกี่ยวกับบุหรี่เป็นสิ่งเสพติด ทำลายสุขภาพ และเสียบุคลิกภาพ วิทยาลัยควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการให้ความรู้สารพิษในบุหรี่ให้กับนักศึกษาศึกษาภาคพิเศษและการและเทคโนโลยีจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งอาจจะส่งผลให้นักศึกษาคำนึงถึงอันตรายของการสูบบุหรี่ที่จะส่งผลต่อสุขภาพและครอบครัว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาของวิจัย เช่น ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความเชื่ออำนาจภายในตน สัมพันธภาพของครอบครัว เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ฉันทนา แรงสิงห์. (2556, พฤษภาคม – สิงหาคม). การดูแลวัยรุ่นที่สูบบุหรี่: บทบาทที่ท้าทายของพยาบาล (Caring for Smoking Adolescents: A Challenging Role for Nurses). *วารสารพยาบาลทหารบก*, 14(2), 17 – 24.
- ชนิษฐ์ชา บุญเสริม ผกามาศ สุจิตติวนิช และวรา รวีสานนท์. (2552). การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในจังหวัดชัยภูมิ. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 3(2), 6-14.
- ชลลดา ไชยกุลวัฒนา ประกายดาว สุทธิ และวิชานีย์ ใจมาลัย. (2557). พฤติกรรมสูบบุหรี่และปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ ของวัยรุ่นตอนต้นจังหวัดพะเยา. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 27(3), 57 – 67.
- ณรงค์ รัตนาคินทร. (2537). *ความรู้ทั่วไปกับสิ่งมีพิษ*. กรุงเทพฯ: กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง*. [Online]. Available: <http://www.fsh.mi.th/km.2561>, พฤศจิกายน 26].
- นนทรี สัจจารธรรม. (2556). *ทัศนคติและความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ*. [Online]. Available: <https://krupiyanut.files.wordpress.com> [2561, พฤศจิกายน 26].
- ปรีวัตร ปาโส. (2560). *พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักกีฬามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*. (รายงานผลการวิจัย). ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

- พลากร สืบสำราญ และคณะ. (2560). ความรู้ ทักษะคิดต่ออันตรายของการสูบบุหรี่กับการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย: กรณีศึกษาอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 19(3), 12 – 20.
- มหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคใต้พัฒนวิชาการและเทคโนโลยี. (2559). รายงานคุณภาพการศึกษา. [Online]. Available: <http://www.pcct.ac.th/> [2561, ธันวาคม 2].
- รายงานสถิติการบริโภคยาสูบของประเทศไทย. (2560). อัตราการสูบบุหรี่ปัจจุบันของประชากรไทย อายุ 15 ปี ขึ้นไป. [Online]. Available: <http://www.trc.or.th/th/>. [2561, พฤศจิกายน 26].
- วิไลวรรณ วิริยะไชโย. (2555). ทักษะคิดต่อการสูบบุหรี่และสุขภาพของบุคลากร นักศึกษาแพทย์ และ ผู้ป่วยนอก และญาติของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริวรรณ พิทยรังสฤษฏ์. (2558). เด็กไทยติดบุหรี่เป็นอันดับ 3 ช่วยลด-เลิกสูบ. [Online]. Available: <https://www.thaihealth.or.th/Content/29785-%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%87%E0%B8%81%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%AD%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%94%E0%B8%B1%E0%B8%9A3%20%E0%B8%8A%E0%B9%88%E0%B8%A7%E0%B8%A2%E0%B8%A5%E0%B8%94-%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A.html> [2561, พฤศจิกายน 26].
- ศิวัช ฐิตมงคล. (2559). ความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของเด็กมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตสุขภาพที่ 6. [Online]. Available: <http://223.27.246.196/aca/attachments/.pdf> [2562, มีนาคม 30].
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2560). ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้ติดบุหรี่. [Online]. Available: <https://www.thaihealth.or.th>. [2561, พฤศจิกายน 26].
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่. [Online]. Available: <http://www.payaptechno.ac.th> [2561, พฤศจิกายน 26].
- สำนักงานสูบบุหรี่แห่งชาติ. (2560). อัตราการสูบบุหรี่. [Online]. Available: <http://www.nso.go.th> [2561, พฤศจิกายน 2].
- อาภารัตน์ อิงคภากร. (2557). สำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตชาย ระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตบางเขน. (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.